

situat cam la 10 km, majoritatea populației vorbea în 1930 un grai ucrainean¹⁶. Locuitorii de la Socolinți au adesea prilejul să audă vorbindu-se ucraineste la Ițcani și la Suceava¹⁷. Proporția rușilor față de a ucrainenilor din Bucovina fiind minimă¹⁸, ar fi de așteptat ca asupra graiului velicorus izolat de la Socolinți să se fi exercitat într-o oarecare măsură influența limbii ucrainene.

Deoarece au stat cam 140 de ani sub ocupația austriacă, rușii de la Socolinți au suferit și o anumită influență din partea limbii germane. Urme ale acestei influențe se constată în lexic. De ex., o informatoare care nu cunoaște de loc limba germană, povestind în rusește despre procesul juridic intentat unui localnic, a spus: *javó sud'il'i fráj* — « a fost judecat liber » (adică nefiind arestat), cf. germ. *frei* — « liber ».

O dată statorniciți aici, în apropierea imediată a vechiului hotar dintre Bucovina și Moldova, în vecinătatea frecventatei mănăstiri Dragomirna (4 km), locuitorii noii așezări au fost în permanent contact cu populația românească din aceste părți. După 1918 raporturile lingvistice dintre rușii de la Socolinți și români s-au lărgit și mai mult, datorită înlocuirii administrației austriece cu cea românească. Prin urmare, după cum este și de așteptat, în graiul velicorus de la Socolinți vom constata o anumită influență și din partea limbii române. Aceasta influență este cu atât mai explicabilă, cu cât în satul imediat vecin, la Mitocul-Dragomirnei (1 km), majoritatea covârșitoare a populației o formează românii.

* * *

Cu toată izolarea sa destul de îndelungată de alte graiuri ruse, graiul actual al populației de la Socolinți se distinge printr-o remarcabilă asemănare cu graiurile de aceeași structură de pe vastul teritoriu al graiurilor velicoruse meridionale¹⁹.

Iată sistemul fonetic al acestui grai.

VOCALISMUL

A. Vocalele accentuate

La Socolinți se constată aceleași vocale accentuate ca și în limba literară: [i], [e], [a], [o], [u]. Fonemul [i] are două variante combinatorii, condiționate de caracterul consoanei precedente: [i] — după consoană moale, [y] — după consoană dură. Trecerea fonemului [e] > [o], în anumite condiții fonetice, coincide în linii mari cu același fenomen din limba rusă literară: *b'e'ir' [ó]zǎ* — « mes-teacăn », *v'e'is' [ó]lyǐ* — « vesel » ș.a.m.d. În cuvântul *č'e'ir' [ó]m'e'ixǎ* — « floare

¹⁶ După datele *Recensământului* citat, în 1930 la Dărmănești peste 58% din totalul populației avea ca limbă maternă ucraineană.

¹⁷ Numai în orașul Suceava și în suburbiile sale existau în 1930 peste 1100 de vorbitori de limbă ucraineană. *Ibid.*

¹⁸ Despre proporția rușilor din Bucovina față de ucraineni cf. *Enciclopedia română* vol. I, p. 151.

¹⁹ Vezi harta Comisiei dialectologice de la Moscova (1915), anexată la lucrarea lui P. S. Kuznețov, *Русская диалектология*, ed. a II-a, Moscova, 1954.